

การพัฒนาระบบติดตามผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนา
ที่ยั่งยืนภายใต้การกำกับของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่

THE DEVELOPMENT OF AN SDG PERFORMANCE MONITORING SYSTEM UNDER THE
SUPERVISION OF THE CHIANG MAI PROVINCIAL OFFICE

ชิตพล ปัญญาวงศ์

Chitpol Panyawong

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Faculty of Political Science and Public Administration, Chiang Mai University, Thailand

Corresponding Author E-mail: cpanyawong@gmail.com

เบอร์โทร: 081-024-4228

Received: 2025-08-15

Revised: 2025-08-27

Accepted: 2025-12-04

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของวิธีการและขั้นตอนในการติดตามผลการดำเนินงานด้านการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่ 2) ออกแบบระบบการติดตามผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่ และ 3) นำเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจงจากผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) อย่างต่อเนื่อง และสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของวิธีการและขั้นตอนในการติดตามผลการดำเนินงานด้านการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่ยังขาดการบูรณาการข้อมูลอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ข้อมูลมีลักษณะกระจัดกระจาย ขาดความต่อเนื่อง และยากต่อการประเมินผลในภาพรวม อีกทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย SDGs และประสบข้อจำกัดด้านทรัพยากร 2) การออกแบบระบบการติดตามผลการดำเนินงาน ผู้วิจัยได้พัฒนาระบบต้นแบบที่สอดคล้องกับบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในแต่ละระดับ โดยระบบสามารถจัดเก็บข้อมูลโครงการที่เชื่อมโยงกับเป้าหมาย SDGs ไว้ในฐานข้อมูลกลาง และสามารถจัดทำรายงานในรูปแบบ Dashboard เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจเชิงนโยบาย 3) แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 (มกราคม - เมษายน 2569)

ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางในระดับจังหวัด พร้อมทั้งแต่งตั้งผู้ประสานงานในระดับอำเภอและระดับจังหวัด เพื่อให้การจัดการข้อมูลเป็นไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การนำข้อมูลรวมศูนย์และเครื่องมือวิเคราะห์เชิงนโยบายมาใช้ การจัดอบรมการใช้งานระบบเพื่อลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน และการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการประเมินผลประจำปี ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของจังหวัดเชียงใหม่อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ระบบติดตามผล; ผลการดำเนินงาน; การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน; สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่

Abstract

This research aimed to: 1) examine the current conditions of methods and procedures for monitoring the implementation of the Sustainable Development Goals (SDGs) in Chiang Mai Province; 2) design a monitoring system that aligned with the implementation of the SDGs in Chiang Mai Province; and 3) propose guidelines for enhancing the effectiveness of SDG implementation in Chiang Mai Province.

This study was qualitative in nature. An interview guide was used as the research instrument for data collection. The key informants consisted of executives of Chiang Mai Province who were purposively selected based on their continuous involvement and experience in SDG-related operations. These informants were able to provide in-depth information regarding implementation processes and operational challenges.

The research findings revealed that: 1) The current methods and procedures for monitoring the implementation of the SDGs in Chiang Mai Province lacked systematic data integration. As a result, the data were fragmented, inconsistent, and difficult to evaluate comprehensively. In addition, personnel involved in the process demonstrated limited understanding of the SDGs and faced constraints related to resources; 2) Regarding the design of the monitoring system, the researcher developed a prototype system that responded to the roles of stakeholders at different levels. The system was capable of storing project data linked to the SDGs in a centralized database and generating dashboard reports to support data analysis and policy decision-making; and 3) The proposed guidelines for enhancing the effectiveness of SDG implementation in Chiang Mai Province included the establishment of a provincial-level centralized data center with coordinators at both district and provincial levels to ensure systematic and continuous data management. The use of centralized data and

policy analysis tools, system usage training to reduce redundant workloads, and continuous system development accompanied by annual evaluations were also recommended. These approaches were expected to strengthen the effectiveness of SDG implementation in Chiang Mai Province.

Keywords: Monitoring System; Performance; Driving Sustainable Development Goals; Chiang Mai Provincial Office

บทนำ

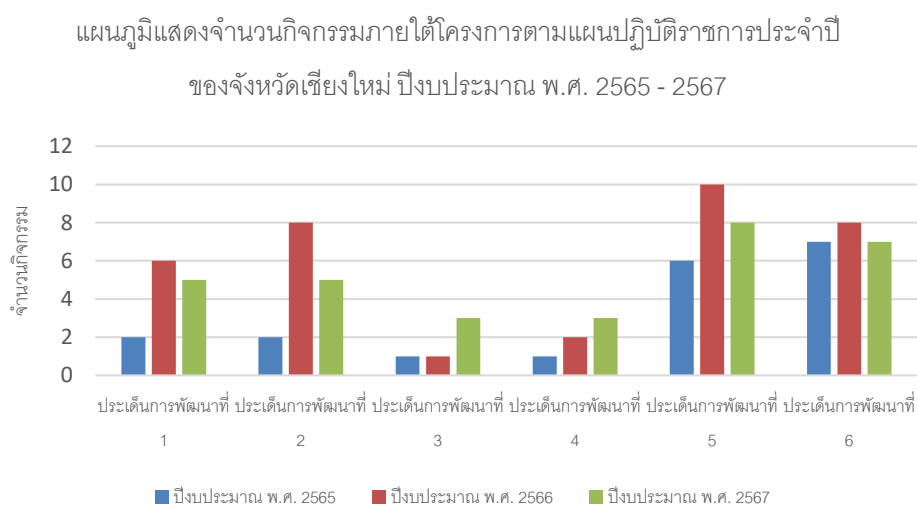
การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) เป็นแนวทางการพัฒนาที่มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญต่อความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ละทิ้งความสามารถของคนรุ่นอนาคตในการตอบสนองความต้องการของตนเอง การพัฒนาที่ยั่งยืนยังเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทย ได้นำมาเป็นกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาระดับชาติ Ministry of Interior (2022) และประเทศไทยได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ซึ่งถือเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกที่มีผลผูกพันตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับประเทศให้เป็น “ประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อบรรลุยุทธศาสตร์ดังกล่าว รัฐบาลได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ซึ่งถือเป็นระยะกลางในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยเน้นการพลิกโฉมประเทศไปสู่ “สังคมก้าวหน้าอย่างยั่งยืน” ที่ประชาชนมีความมั่นคง มั่งคั่ง มีภูมิคุ้มกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีพันธกิจในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่สอดคล้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 Agenda (2030) ขององค์การสหประชาชาติ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) จำนวน 17 เป้าหมาย ครอบคลุม 5 มิติหลัก ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สันติภาพ และหุ้นส่วนความร่วมมือ เพื่อขจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และส่งเสริมความยั่งยืนในทุกมิติของการพัฒนา และกระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานหลักด้านการบริหารพื้นที่ ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้จัดตั้งกลไกการขับเคลื่อน SDGs ในระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีลักษณะสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น โดยเฉพาะจังหวัดน่าน 15 จังหวัด ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่เป็นหนึ่งในนั้น (Ministry of Interior, 2022) ต่อมาในปี พ.ศ. 2565 จังหวัดทั่วประเทศได้ร่วมลงนาม “76 จังหวัด 76 คำมั่นสัญญา เพื่อการพัฒนาเพื่อความเท่าเทียม เพื่อความยั่งยืน” ณ สำนักงานสหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และวัฒนธรรมของภาคเหนือ มีประชากรมากกว่า 1.7 ล้านคน ประกอบด้วย ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรธรรมชาติ

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 (มกราคม - เมษายน 2569)

ที่อุดมสมบูรณ์ Chiang Mai Provincial Office (2023) จังหวัดได้กำหนดวิสัยทัศน์ “นครแห่งชีวิตและความมั่งคั่ง” (City of Life and Prosperity) และแผนพัฒนาเชิงรุกใน 3 มิติ ได้แก่ เศรษฐกิจดี สังคมน่าอยู่ และการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องโดยตรงกับเป้าหมาย SDGs หลายประการ เช่น SDG 8 (งานที่มีคุณค่า), SDG 11 (เมืองยั่งยืน), SDG 13 (การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) อย่างไรก็ตาม จากการประเมินผลการดำเนินงานของจังหวัดเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2566 พบว่า การติดตามความก้าวหน้าของโครงการที่บูรณาการเป้าหมาย SDGs ยังประสบปัญหา เช่น การไม่มีระบบสารสนเทศรองรับการวิเคราะห์ผล ความซ้ำซ้อนในการรายงานผล การรวบรวมข้อมูลที่ไม่ทันการณ์ และไม่สามารถสรุปผลการบรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง Chiang Mai Provincial Office (2023) ซึ่งสะท้อนถึงข้อจำกัดในการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์มาสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายในระดับจังหวัด

รูปภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงจำนวนกิจกรรมภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดเชียงใหม่

และในการศึกษาเรื่องนี้อาศัยการบูรณาการแนวคิดเชิงวิชาการหลากหลายด้าน ได้แก่

1. แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล เช่น Balanced Scorecard ที่เสนอโดย (Kaplan, and Norton, 2001) ซึ่งเน้นการประเมินผลเชิงกลยุทธ์แบบรอบด้าน ทั้งทางการเงิน กระบวนการภายใน ความพึงพอใจของผู้รับบริการ และการพัฒนาองค์กร (Poonsawat, 2017)
2. แนวคิดการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) จาก Stanford d.school ซึ่งเน้นการเข้าใจผู้ใช้งานจริงและพัฒนานวัตกรรมผ่านกระบวนการระดมความคิด สร้างต้นแบบ และทดสอบ (The Stanford d.school, 2019; Issarasena Na Ayudhya, and Treerattanapan, 2017)
3. แนวคิดระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System: DSS) ที่ใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลข้อมูลเพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ทางเลือกและตัดสินใจในสถานการณ์ซับซ้อนได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ (Turban, and Aronson, 2001; lamkrut, 2019)

4. แนวคิดระบบสารสนเทศเพื่อผู้บริหารระดับสูง (Executive Information System: EIS) ที่เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมและการนำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่าย เช่น แดชบอร์ดและกราฟ เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างทันการณ์ (Intujan-yong, 2006)

ซึ่งการบูรณาการแนวคิดเหล่านี้จะนำไปสู่การออกแบบระบบติดตามผลที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริหารระดับจังหวัด สนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ และสร้างกลไกในการรายงานผลที่สอดคล้องกับมาตรฐาน SDGs ในระดับสากลต่อไป

จากข้อความข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาระบบติดตามผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้การกำกับของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้สามารถบูรณาการข้อมูลโครงการที่เกี่ยวข้องกับ SDGs อย่างเป็นระบบ รวบรวมข้อมูลได้อย่างทันเวลา ลดความซ้ำซ้อนในการรายงานผล และสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยโครงการที่ถูกนำมาใช้เป็นกรณีศึกษา คือ โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ภายใต้ประเด็นการพัฒนาที่ 1 “การส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเน้นคุณค่า สร้างสรรค์บนอัตลักษณ์ล้านนา และอุตสาหกรรมไมซ์ (MICE)” ซึ่งเป็นโครงการที่มีความเชื่อมโยงโดยตรงกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นตัวอย่างของการดำเนินงานภาครัฐที่ควรมีระบบติดตามผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาแนวทางอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของวิธีการและขั้นตอนในการติดตามผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อออกแบบระบบติดตามผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แนวคิดการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เป็นกรอบแนวทางหลักในการดำเนินการศึกษา ทั้งในเชิงทฤษฎีและภาคสนาม ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสารแนวคิดทฤษฎี (Documentary Study)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแนวคิดแนวทาง และเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานวิจัย โดยเอกสารที่ใช้ศึกษา ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs), แนวคิดและกระบวนการของ Design Thinking, หลักการของการติดตามและประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation), กรอบนโยบาย

และแผนพัฒนาระดับจังหวัด, รายงานผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในระดับจังหวัดและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง, งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำระบบสารสนเทศภาครัฐ และการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัล ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจบริบทของการดำเนินโครงการ SDGs ในจังหวัดเชียงใหม่ และสามารถออกแบบเครื่องมือและระบบได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคัดเลือกโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ถูกนำมาใช้เป็นกรณีศึกษา คือ โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ภายใต้ประเด็นการพัฒนาที่ 1 “การส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเน้นคุณค่า สร้างสรรค์บนอัตลักษณ์ล้านนา และอุตสาหกรรมไมซ์ (MICE)” จำนวน 4 โครงการ จำแนกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 14 คน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 คน โดยเป็นผู้มีบทบาทกำกับดูแลงานยุทธศาสตร์และแผนงานระดับจังหวัด กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารหน่วยงานที่ดำเนินโครงการ SDGs จำนวน 4 คน โดยเป็นหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ได้รับมอบหมายที่มีประสบการณ์การขับเคลื่อนโครงการไม่น้อยกว่า 1 ปี กลุ่มที่ 3 ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานดำเนินโครงการ จำนวน 8 คน โดยเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารโครงการและรายงานผล และกลุ่มที่ 4 ผู้ดูแลระบบของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 คน โดยมีบทบาทในการพัฒนาและดูแลระบบสารสนเทศด้านการติดตามโครงการ ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลทุกคนต้องมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับงาน SDGs อย่างต่อเนื่อง และสามารถให้ข้อมูลที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับกระบวนการและปัญหาการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

เพื่อให้การเก็บข้อมูลครอบคลุมและลึกซึ้ง ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัยดังต่อไปนี้

1) การสัมภาษณ์ (In-depth Interviews) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ออกแบบเฉพาะตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น ผู้บริหารระดับสูง ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ดูแลระบบ เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงาน, ช่องว่างของระบบติดตามผลเดิม, แนวทางหรือรูปแบบของระบบที่ต้องการให้พัฒนา

2) การจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) โดยจัดกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อระดมข้อเสนอและทบทวนแนวทางการออกแบบระบบในมุมมองต่าง ๆ

3) ศึกษาติดตามผลการปฏิบัติ/ทดลอง/ฝึกอบรม ซึ่งเป็นการทดลองนำต้นแบบระบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง โดยให้ผู้ใช้งานกลุ่มเป้าหมายทดสอบ พร้อมสัมภาษณ์ประสบการณ์ใช้งาน เพื่อประเมินประสิทธิภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการปรับใช้จริง

ทั้งนี้ เครื่องมือทั้งหมดจะได้รับการตรวจสอบความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญ และผ่านการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 4 การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลสอดคล้องกับกรอบแนวคิด Design Thinking โดยแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ

1) Empathy: รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ ความรู้สึก และปัญหาของผู้ใช้งานระบบ

2) Define: นำข้อมูลมาวิเคราะห์และจำแนกปัญหา จัดทำเป็น 3x3 Matrix เพื่อระบุเงื่อนไขที่สำคัญ

3) Prototype: ออกแบบระบบต้นแบบตามความต้องการของผู้ใช้งาน

4) Test: ทดลองใช้งานและเก็บข้อมูลสะท้อนกลับจากกลุ่มเป้าหมาย

ซึ่งการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดดำเนินการโดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และดำเนินกิจกรรมเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีการนำข้อมูลมารวบรวมจัดแบ่งประเภท วิเคราะห์ และสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำเสนอตามรูปแบบของเครื่องมือที่ได้นำมาใช้ในแต่ละขั้นตอน รายละเอียดดังนี้

1) การทำความเข้าใจผู้ใช้บริการ (Empathy) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปเป็นประเด็นเกี่ยวกับปัญหาของผู้ใช้บริการ และนำมาวิเคราะห์ตามเครื่องมือ persons เพื่อให้ได้ปัญหาในภาพรวมของผู้ใช้บริการระบบการติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่ แต่ละกลุ่ม

2) การระบุปัญหาที่สำคัญ (Define) นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาที่สำคัญ 3x3 เมทริกซ์ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่สำคัญของระบบการติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่

3) การสร้างต้นแบบในการแก้ไขปัญหา (Prototype) ขั้นตอนนี้จะนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2 มาออกแบบระบบการติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่ และสร้างต้นแบบจำลองเพื่อนำไปทดสอบ รวมทั้งนำข้อมูลมาจัดทำคู่มือการใช้งานระบบการติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่ และการออกแบบระบบการบริหารจัดการของการติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่

4) การนำต้นแบบไปทดลองใช้ (Test) เป็นการนำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ประสบการณ์ของผู้บริหารของจังหวัดเชียงใหม่ ผู้บริหารของหน่วยงานดำเนินโครงการ ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานดำเนินโครงการ และผู้ดูแลระบบของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ในการใช้งานต้นแบบจำลองของการติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่ มาวิเคราะห์และปรับปรุงต้นแบบระบบการติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานต่อไป

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของวิธีการและขั้นตอนในการติดตามผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในภาพรวมกระบวนการติดตามผลยังขาดความเป็นระบบ ข้อมูลที่ใช้รายงานกระจายและไม่มีความเป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลให้การสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูลภาพรวมทำได้ยาก โดยในส่วนของผู้บริหารจังหวัดเชียงใหม่ ได้ให้ความสำคัญกับการมีเครื่องมือช่วยตัดสินใจที่ชัดเจนและเป็นระบบ โดยเฉพาะการใช้ Dashboard แสดงภาพรวมโครงการผู้บริหารหน่วยงานดำเนินโครงการมองว่า การติดตามผลยังมีข้อจำกัดด้านรูปแบบและระบบการรายงาน

ซึ่งยังไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับผู้ปฏิบัติงานพบว่า ยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับ SDGs ในระดับที่ไม่ชัดเจน ขาดการสนับสนุนด้านทรัพยากรและเวลาในการจัดทำ รายงาน ขณะที่ผู้ดูแลระบบ ต้องรับผิดชอบการบริหารจัดการข้อมูลจากหลายแหล่งโดยไม่มีเครื่องมือ ที่บูรณาการ ทำให้เกิดภาระงานที่ซ้ำซ้อน

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อออกแบบระบบติดตามผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ระบบที่ออกแบบควรเป็นระบบออนไลน์ที่สามารถ จัดเก็บข้อมูลโครงการตามเป้าหมาย SDGs ในรูปแบบที่เป็นมาตรฐาน เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลกลางของจังหวัด และสามารถสร้างรายงานอัตโนมัติผ่าน Dashboard เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยผู้บริหาร จังหวัดเชียงใหม่ต้องการระบบที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและทันสมัย เพื่อใช้รายงานต่อผู้เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร หน่วยงานดำเนินโครงการเสนอให้มีระบบที่แจ้งเตือนความคืบหน้าหรือความล่าช้าในการดำเนินงาน และสามารถสรุปผลอัตโนมัติ ผู้ปฏิบัติงานให้ความสำคัญกับความง่ายในการใช้งาน รูปแบบที่ข้อมูลชัดเจน และต้องการคู่มือการใช้งานที่เป็นรูปธรรม ขณะที่ผู้ดูแลระบบต้องการระบบที่สามารถควบคุมสิทธิ์ผู้ใช้ได้ดี มีความยืดหยุ่น และสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ในระยะยาว

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยเสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางของจังหวัดเพื่อรวบรวมและจัดการ ข้อมูลอย่างมีระบบ พร้อมจัดตั้งผู้ประสานงานในระดับอำเภอและจังหวัด เพื่อสนับสนุนการใช้งานระบบ อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารจังหวัดเชียงใหม่เห็นว่าควรมีการใช้ข้อมูลแบบรวมศูนย์ พร้อมเครื่องมือวิเคราะห์ผลในเชิงนโยบาย ผู้บริหารหน่วยงานดำเนินโครงการเห็นความสำคัญ ของการเชื่อมโยงข้อมูลกับแผนงานและกิจกรรมของหน่วยงานอย่างเป็นระบบ เพื่อสามารถติดตาม ความก้าวหน้าได้อย่างต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติงานต้องการให้มีการอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นประจำ พร้อมทั้งระบบที่ลดภาระงานซ้ำซ้อนและสะท้อนผลงานได้อย่างแท้จริง และผู้ดูแลระบบแสดงความต้องการ ให้มีการสนับสนุนด้านบุคลากร ระบบสำรองข้อมูล และแนวทางการพัฒนาต่อเนื่องในอนาคต พร้อมทั้งประเมินการใช้งานระบบเป็นประจำทุกปี

จากผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาระบบติดตามผลเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับจังหวัด จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะ อย่างยิ่งการพัฒนาที่ตอบสนองต่อบริบทการใช้งานจริงของผู้ปฏิบัติงานระดับพื้นที่ ขณะเดียวกัน ก็สามารถสนับสนุนการวิเคราะห์และตัดสินใจในระดับนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดเชียงใหม่เป็นไปอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องในระยะยาว และเพื่อให้ การติดตามผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) จังหวัดเชียงใหม่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน สามารถดำเนินการด้วยกระบวนการ ดังนี้

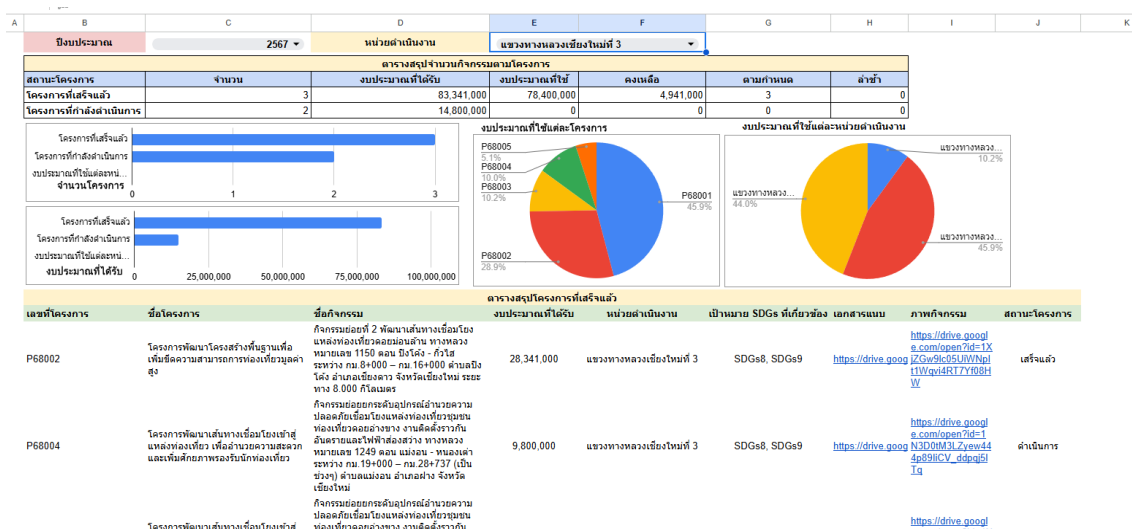
1. แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลรายละเอียดระบบติดตามผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้การกำกับของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถาม ที่จำเป็นในการเก็บข้อมูลระบบติดตามผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อ

ให้มีข้อมูลครบถ้วน ซึ่งประกอบด้วยคำถาม คือ ปิงบประมาณ ชื่อโครงการ ชื่อกิจกรรม งบประมาณที่ได้รับ หน่วยดำเนินการ เป้าหมาย (SDG) ที่เกี่ยวข้อง วันเริ่มต้นโครงการ วันสิ้นสุดโครงการ เอกสารแนบ และภาพกิจกรรม โดยเมื่อกรอกข้อมูลลงในแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลรายละเอียดระบบติดตามผลการดำเนินงาน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้การกำกับของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ครบถ้วนแล้ว ให้กดปุ่ม ส่ง เพื่อให้ข้อมูลเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลต่อไป

[illegible]

2. Dashboard หน้ากระดานในการสรุปข้อมูลการดำเนินการระบบติดตามผลการดำเนินงาน

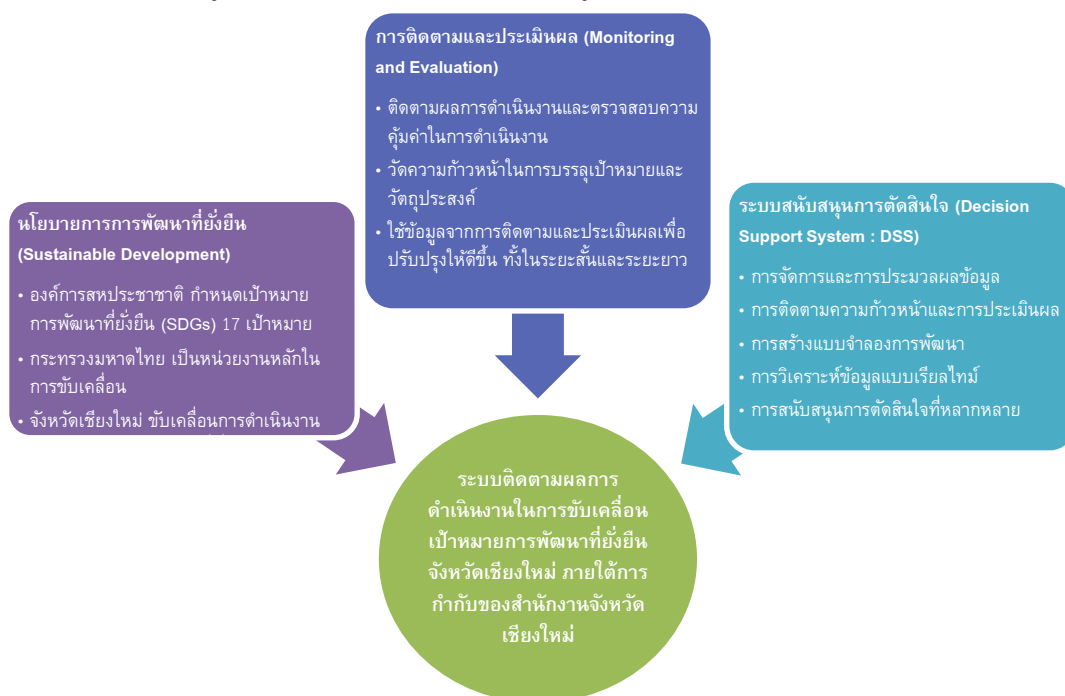
ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้การกำกับของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่
ในภาพรวมที่จะใช้สำหรับนำเสนอผู้บริหาร

รูปภาพที่ 3 Dashboard การสรุปข้อมูลการดำเนินการระบบติดตามผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้การกำกับของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ สำหรับนำเสนอผู้บริหารและผู้บริหารของหน่วยงานดำเนินโครงการ

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนา ระบบติดตามผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการออกแบบโดยผสานแนวคิดและทฤษฎีสำคัญ ได้แก่ แนวคิดการติดตาม และประเมินผล (Monitoring and Evaluation) เพื่อให้การดำเนินงานสามารถวัดผลลัพธ์ได้อย่างเป็นระบบและเชื่อมโยงกับเป้าหมาย SDGs แนวคิดการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ถูกนำมาใช้เป็นกระบวนการหลักในการออกแบบระบบ โดยมุ่งเน้นความเข้าใจบริบทและความต้องการของผู้ใช้ การระบุปัญหา การสร้างแนวคิด การพัฒนาต้นแบบ และการทดสอบใช้งานจริง ซึ่งจะช่วยทำให้ระบบตอบโจทย์ทั้งด้านความเข้าใจง่าย และประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System: DSS) และระบบสารสนเทศเพื่อผู้บริหารระดับสูง (Executive Information System: EIS) ถูกนำมาเป็นกลไกสำคัญในการประมวลผลข้อมูล วิเคราะห์ผลลัพธ์ และนำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่ายผ่านแดชบอร์ดและเครื่องมือดิจิทัล ระบบที่ออกแบบนี้มีองค์ประกอบหลัก 6 ด้าน ได้แก่ การจัดการข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก การแสดงผลข้อมูลที่ชัดเจน การสนับสนุนการตัดสินใจอย่างมีหลักฐาน การมีส่วนร่วมของผู้ใช้งาน และการประเมินผลการใช้งานเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยระบบติดตามผลดังกล่าวมุ่งหมายที่จะลดความซับซ้อนของกระบวนการรายงานผล เพิ่มความแม่นยำของข้อมูล และสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับ และมีผลลัพธ์ที่คาดหวัง คือการขับเคลื่อนโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดให้เกิดความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโครงการ ตลอดจนยกระดับความสามารถในการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหารจังหวัดเชียงใหม่อย่างเป็นรูปธรรม

รูปภาพที่ 4 แผนผังองค์ความรู้การพัฒนาระบบติดตามผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้การกำกับของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การศึกษาวิธีการและขั้นตอนในการติดตามผลการดำเนินงานในปัจจุบัน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารจังหวัด ผู้บริหารหน่วยงานดำเนินโครงการ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ดูแลระบบ พบว่า กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานในปัจจุบันยังขาดระบบข้อมูลกลางที่สามารถรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลจากทุกหน่วยงานได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การติดตามผลเป็นไปอย่างกระจัดกระจาย ไม่ต่อเนื่อง และยากต่อการประเมินผลในภาพรวม ข้อมูลที่ได้รับมักมีความคลาดเคลื่อน และไม่สามารถสะท้อนความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นจริงของการขับเคลื่อน SDGs ได้ นอกจากนี้ ยังพบว่าบุคลากรในระดับปฏิบัติการขาดความเข้าใจในเรื่องเป้าหมาย SDGs และไม่มีทักษะด้านการวิเคราะห์หรือจัดการข้อมูล อีกทั้งยังมีข้อจำกัดด้านเวลา งบประมาณ และบุคลากรเฉพาะทาง ทำให้การดำเนินงานติดตามผลยังไม่เป็นระบบและไม่ตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาได้อย่างแท้จริง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wanla, and Kosolkittiampon, 2021) กล่าวว่า การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการร่วมคิดในการประชุม การตรวจสอบ การแก้ปัญหา จะต้องมีความสามัคคีการร่วมทำเพื่อให้เป้าหมายบรรลุพร้อมยอมรับการร่วมปรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของทุกภาคส่วน ทั้งรัฐบาล ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมมือกันเป็นหุ้นส่วนขับเคลื่อนการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sinthuangsanont, Boonkongsaen, and Wangtermklang, (2023) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การผลักดันและขับเคลื่อนการพัฒนาสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) คือ ต้องพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ให้ความสำคัญในการผลิต กำลังแรงงาน ให้มีศักยภาพเกิดการเติบโตก้าวหน้า ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การออกแบบระบบติดตามผลที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อน SDGs ในการพัฒนาระบบต้นแบบ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการทำความเข้าใจผู้ใช้งาน (Empathize) มาวิเคราะห์เพื่อระบุปัญหา (Define) และออกแบบระบบต้นแบบผ่านขั้นตอนการระดมแนวคิด (Ideate) สร้างตัวต้นแบบ (Prototype) และการทดลองใช้งาน (Test) โดยระบบต้นแบบที่พัฒนาขึ้นมีคุณสมบัติที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารระดับจังหวัดที่ต้องการ Dashboard ที่แสดงภาพรวมพร้อมข้อมูลเชิงลึก ใช้งานง่าย และสนับสนุนการตัดสินใจ ผู้บริหารหน่วยงานต้องการระบบที่สามารถจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดโครงการได้ชัดเจน เชื่อมโยงกับเป้าหมาย SDGs ได้ ส่วนผู้ปฏิบัติงาน ต้องการระบบที่ใช้งานง่าย มีคู่มือการใช้งาน ช่วยลดภาระงาน และสามารถเชื่อมโยงกับระบบเดิมได้ ส่วนผู้ดูแลระบบต้องการระบบที่มีความยืดหยุ่น เสถียร และรองรับการใช้งานจำนวนมาก พร้อมสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับบริบทของจังหวัดได้ ระบบต้นแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลโครงการ โดยมีหัวข้อที่ครอบคลุมข้อมูลสำคัญ เช่น ปีงบประมาณ ชื่อโครงการ เป้าหมาย SDG

ที่เกี่ยวข้อง งบประมาณ วันเริ่มต้น/สิ้นสุด ภาพกิจกรรม และเอกสารแนบ ทั้งนี้ข้อมูลที่บันทึกเข้าสู่ระบบ จะถูกรวบรวมในฐานข้อมูลกลางเพื่อใช้สร้างรายงานผลในรูปแบบ Dashboard อย่างเป็นระบบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hansutthichai, and Waimai (2023) ที่ศึกษาการใช้เทคโนโลยีธุรกิจอัจฉริยะ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจขององค์กร โดยเฉพาะในด้านการจัดการข้อมูลภายในองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร พบว่า การนำระบบเทคโนโลยีมาช่วยประมวลผลข้อมูล และจัดทำรายงานอย่างรวดเร็ว มีส่วนช่วยให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่มีความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และช่วยลดภาระงานได้อย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งระบบต้นแบบที่พัฒนาขึ้น ออกแบบให้มีฐานข้อมูลกลางที่สามารถรวบรวมข้อมูลจากหลากหลายโครงการ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และแสดงผลผ่าน Dashboard ได้อย่างเป็นระบบ ทำให้ข้อมูลที่ได้มีความถูกต้อง ทันสมัย และพร้อมใช้งานในการตัดสินใจของผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับ และสอดคล้องกับ lamkrut (2019) กล่าวว่า ระบบที่ช่วยประมวลผลข้อมูลที่ผู้ใช้งานกรอกเข้าไปในแต่ละวัน เดือน หรือปี ข้อมูลเหล่านี้จะถูกจัดเก็บในฐานข้อมูลและสามารถดึงมาใช้ประมวลผลแบบเรียลไทม์ โดยข้อมูลที่ประมวลผลจะถูกใช้โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น หัวหน้างาน และผู้บริหาร เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลอย่างละเอียด และแม่นยำ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ Turban, and Aronson (2001) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการช่วยตัดสินใจ ระบบมีความสามารถเชิงโต้ตอบยืดหยุ่น ระบบมีการใช้ข้อมูลทำให้ใช้งานง่ายและรวมเข้ากับลักษณะการทำงานของผู้ใช้ ทั้งนี้ ระบบอาจใช้ตัวแบบซึ่งสร้างขึ้นมาเพื่อสามารถทำงานในเชิงโต้ตอบ ระบบช่วยในทุกขั้นตอนของการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suphattatham (2021) พบว่า ระบบต้นแบบที่พัฒนาขึ้น ได้ออกแบบให้ตอบโต้ทางด้านซอฟต์แวร์ทั้งในด้านความเสถียร ความยืดหยุ่น และความสามารถในการปรับปรุงพัฒนาได้ต่อเนื่อง ความจำเป็นของการมีระบบติดตามผลที่มีประสิทธิภาพ ใช้งานง่าย และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากหลายภาคส่วนได้ สามารถจัดเก็บข้อมูลแบบเป็นระบบ มีมาตรฐาน และพร้อมสำหรับการเชื่อมโยงกับระบบอื่นในอนาคต

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อน SDGs ของจังหวัดเชียงใหม่ในระยะถัดไปจากการทดลองใช้งานระบบต้นแบบกับกลุ่มผู้ใช้งานจริง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานและผู้ดูแลระบบ พบว่า ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจในระดับสูง โดยระบุว่าระบบมีความสะดวก ประหยัดเวลา และใช้งานได้ง่าย สามารถลดภาระงานเอกสาร และทำให้การรวบรวมข้อมูลเป็นระบบมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถจัดทำรายงาน Dashboard ให้ผู้บริหารใช้งานได้ทันที จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นของแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อน SDGs ที่ใช้เทคโนโลยีและฐานข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wanla, and Kosolkittiampon, 2021) พบว่า การขับเคลื่อน SDGs จำเป็นต้องอาศัยกลไกบูรณาการที่เข้มแข็ง และมีระบบติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อน SDGs ของประเทศไทยผ่านการประเมิน SDG Index สะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดของการขับเคลื่อนในระดับนโยบายที่อาจยังไม่สามารถเข้าถึงกลไกการปฏิบัติในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Phra Maha Chakkrakrit Thinnapanayo et al., 2019) พบว่า เน้นกลไกความร่วมมือในพื้นที่ เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการสร้างเครือข่าย

ความร่วมมือ และการสื่อสารผ่านกระบวนการประชาคมอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Papluk (2022) กล่าวว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการแบบองค์รวมอย่างมีคุณภาพ ตั้งอยู่บนความหลากหลายทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาที่ยั่งยืนจึงเป็นความพยายาม ทำให้ดีขึ้นอย่างมั่นคงด้วยทรัพยากรที่จำกัด และศักยภาพที่มีเพื่อให้เกิดความสมดุลในทุกมิติ โดยเน้น การพัฒนาบนฐานของจุดแข็ง ทรัพยากร และศักยภาพของตนเอง ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน

สรุป

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบติดตามผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้การกำกับของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. ระบบการติดตามผลที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังขาดความเป็นระบบและการบูรณาการข้อมูล อย่างเป็นรูปธรรม โดยหน่วยงานต่าง ๆ มีวิธีการรายงานผลที่แตกต่างกัน ข้อมูลกระจัดกระจาย และ ขาดรูปแบบกลาง ส่งผลให้การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวมทำได้ยาก นอกจากนี้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องยังมีข้อจำกัดทั้งด้านความเข้าใจในเป้าหมาย SDGs และการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการข้อมูล

2. ผลการวิจัยนำไปสู่การออกแบบระบบต้นแบบติดตามผลการดำเนินงานผ่านกระบวนการ Design Thinking ซึ่งตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้ใช้งานในแต่ละระดับ โดยระบบสามารถจัดเก็บ ข้อมูลโครงการที่เชื่อมโยงกับเป้าหมาย SDGs ลงในฐานข้อมูลกลาง และมีฟังก์ชันในการรายงานผล แบบ Dashboard เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์เชิงนโยบาย ช่วยลดภาระงานเอกสาร เพิ่มประสิทธิภาพ ในการจัดเก็บและเข้าถึงข้อมูล และสร้างความพึงพอใจในระดับสูงจากกลุ่มผู้ทดลองใช้

3. ผลการวิจัยเสนอแนวทางสำคัญ ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางของจังหวัดเพื่อรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลโครงการ SDGs อย่างเป็นระบบ การแต่งตั้งผู้ประสานงานในระดับพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวก ใช้งานระบบอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และการประเมินผลระบบเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่องและสนับสนุน การตัดสินใจเชิงนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า กระบวนการติดตามผลในปัจจุบันยังขาด ความเป็นระบบ ข้อมูลกระจัดกระจาย ขาดรูปแบบมาตรฐาน และบุคลากรยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ดังนั้น สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ควรพัฒนาคู่มือการดำเนินงานและจัดทำ

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 (มกราคม - เมษายน 2569)

แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลที่มีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถรายงานผลได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกัน

ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ระบบติดตามผลที่เหมาะสมควรเป็นระบบออนไลน์ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลกลาง และสามารถแสดงผลในรูปแบบ Dashboard เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ ดังนั้น สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ควรพัฒนาและนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลโครงการที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มความรวดเร็วในการรายงานผล

ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางและการแต่งตั้งผู้ประสานงานในระดับพื้นที่ ดังนั้น สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ควรจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางระดับจังหวัดและแต่งตั้งผู้ประสานงาน SDGs ทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอ เพื่อสร้างเครือข่ายการจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง อีกทั้งความยั่งยืนของระบบขึ้นอยู่กับการพัฒนาทักษะบุคลากรและการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และวิธีการใช้งานระบบแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งมีการประเมินผลการใช้งานระบบเป็นประจำทุกปีเพื่อนำมาปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาว่าระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยผู้บริหารวิเคราะห์ ตัดสินใจ และจัดลำดับความสำคัญของโครงการในภาพรวมของจังหวัดได้

2.2. ศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้ระบบติดตามผลในบริบทของจังหวัดอื่น ด้านบริบท ทรัพยากร หรือโครงสร้างองค์กรที่อาจมีผลต่อประสิทธิภาพของระบบในพื้นที่ต่างกัน

References

- Chiang Mai Provincial Office. (2023). *Summary report on the implementation of Chiang Mai Province's sustainable development goals action plan for fiscal year 2023*. Chiang Mai: Chiang Mai Provincial Office.
- Chiang Mai Provincial Office. (2024). *Chiang Mai provincial development plan 2023-2027: Annual review for fiscal year 2024*. Chiang Mai: Chiang Mai Provincial Office.
- Hansutthichai, P., & Waimai, K. (2023). Decision support system for asset management. *Journal of Applied Research and Development*, 3(1), 9-19.
- Iamkrut, A. (2019). Decision support systems. *Journal of Technology Management*, 8(1), 20-32.
- Intujan-yong, S. (2006). *Management information system*. (1st ed.). Bangkok: Thammasat University Press.

- Issarasena Na Ayudhya, P. & Treerattanapan, C. (2017). *Design thinking: Learning by doing*. Bangkok: Thailand Creative & Design Center (TCDC).
- Kaplan, R. S., & Norton, D. P. (2001). *The strategy-focused organization*. Boston, MA: Harvard Business School Press.
- Ministry of Interior. (2022). *Summary of the implementation of the sustainable development goals (SDGs): Annual report for fiscal year 2024*. Retrieved November 18, 2024, from https://www.sdgport-th.org/2023/03/76-provinces-sdg-implementing-plans/?utm_source=chatgpt.com
- Papluk, S. (2022). *Mechanisms for driving community development towards the “Khok Nong Na” model for sustainable development: A case study of Lampang Community Development Center*. (Master’s thesis, Chiang Mai University). Chiang Mai: Graduate School, Chiang Mai University. Chiang Mai.
- Phra Maha Chakkrakrit Thinnapanyo, Kotiram, D., & Phra Sutheerattanabandit. (2019). Collaboration for driving sustainable development goals through CSR in the private sector: Sampran District, Nakhon Pathom Province. *Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi Journal of Arts*, 1(1), 13-30.
- Poonsawat, B. (2017). *Information system to support budget disbursement decision-making of the Disease Prevention and Control Office 6, Chonburi*. (Master’s thesis). Burapha University. Chonburi.
- Sinhuongsanont, M., Boonkongsan, N., & Wangtermklang, K. (2023). Studying sustainable development goals (SDGs). *Maneechetcharam Journal*, 5(6), 527–544.
- Suphattatham, P. (2021). *Study on the development of monitoring and evaluation system for projects (e-Project): A case study of the Customs Department*. (Master’s independent study, Chulalongkorn University). Chulalongkorn University. Bangkok.
- Stanford d.school. (2019). *Bootcamp bootleg*. Hasso Plattner Institute of Design, Stanford University. Retrieved November 18, 2024, from <https://dschool.stanford.edu/resources/the-bootcamp-bootleg>
- Turban, E., & Aronson, J. E. (2001). *Decision support systems and intelligent systems*. (6th ed.). Prentice Hall.
- Wanla, K., & Kosolkittiampon, S. (2021). Driving Thailand’s sustainable development goals. *Mahachulalongkornrajavidyalaya University Malisuksa Buddhakosoprittrasan Journal*, 7(3), 56–66.